

TANTÁRGYI ADATLAP

1. Adatok a képzési programról

1.1. Felsőoktatási intézmény	Partiumi Keresztény Egyetem
1.2. Kar	Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar
1.3. Tanszék	Humántudományi Tanszék
1.4. Tanulmányi terület	Neveléstudományok
1.5. Képzési szint	BA (alapképzés)
1.6. Szak	Az óvodai és az elemi oktatás pedagógiája

2. A tantárgyra vonatkozó adatok

2.1. A tantárgy neve	Oktatásmélethez – PP2101
2.2. A kurzust oktató tanár	dr. Bordás Andrea
2.3. A szeminárium oktató tanár	Szentes Henrietta
2.4. Évfolyam	I.
2.5. Félév	2.
2.6. Számonkérés módja	Folyamatos értékelés
2.7. A tantárgy típusa	Kötelező

3. Becsült tanulási idő

3.1. Heti óraszám	4	3.2. kurzus	2	3.3. szem./labor	2
3.4. A tantervben szereplő összes óra	56	3.5. kurzus	28	3.6. szem./labor	28
A tanulási idő megoszlása					Órák
Tankönyv, könyvészeti forrás, jegyzet alapján történő tanulás					14
További dokumentáció a könyvtárban, elektronikus felületeken, vagy terepen					10
Szeminárium/labor feladatok elvégzés, referátumok, portfóliók, esszék					16
Tutorális tevékenységen való részvétel					2
Vizsga					2
Más tevékenységek					
3.7. Az egyéni (nem tantervben szereplő) tanulás óraszám					44
3.8. Teljes félévi óraszám (tantervi és egyéni)					100
3.9. Kreditek száma					4

4. Tantárgyi előfeltételek (ha szükséges)

4.1. tantervi, kurrikuláris	-
4.2. kompetenciákhoz kapcsolódó	-

5. Feltételek (ha szükséges)

5.1. a kurzustartás feltételei	- felszerelt tanterem (laptop, projektor, internet)
5.2. a szeminárium/labor tartásának feltételei	- felszerelt tanterem (laptop, projektor, internet), mozgatható asztalok kiscsoportos tevékenységhez

6. A tantárgy révén megszerzett sajátos kompetenciák

6.1. Szakmai kompetenciák	K1 A különböző életkori/felkészültségi szintekhez és célcsoportokhoz igazított képzési vagy oktatási programok tervezése K4 A célcsoport óvodás/iskolás korosztályának, tanulási folyamatának és életkorspecifikus tanulási/társadalmi integrációs tevékenységeinek vezetői szemszögből történő megközelítése. K6 Önértékelés és a szakmai gyakorlat és a karrierfejlesztés folyamatos javítása
---------------------------	---

6.1. Szakmai kompetenciák	K1 A különböző életkori/felkészültségi szintekhez és célcsoportokhoz igazított képzési vagy oktatási programok tervezése K4 A célcsoport óvodás/iskolás korosztályának, tanulási folyamatának és életkorspecifikus tanulási/társadalmi integrációs tevékenységeinek vezetői szemszögből történő megközelítése. K6 Önértékelés és a szakmai gyakorlat és a karrierfejlesztés folyamatos javítása
6.2. Transzverzális kompetenciák	TK1 A neveléstudományi szakemberekre jellemző, explicit értékválasztásokon alapuló szakmai etikai elvek és szabályok alkalmazása. TK2 Hatékony együttműködés szakmai, interdiszciplináris munkacsoportokban, a neveléstudományok területén a projektek és programok fejlesztésére jellemzően. TK3 Az élethosszig tartó tanulás hatékony módszereinek és technikáinak alkalmazása a folyamatos szakmai képzés és fejlődés érdekében.

7. A tantárgy célkitűzései (a megszerzett kompetenciákhoz kapcsolódóan)

7.1. Általános célok	A főbb fogalmak, a neveléstudományokra jellemző kifejezések megfelelő használata, a már megtapasztalt pedagógiai valóság reflektív elemzése, a pedagógiai helyzetek megfigyelése, elemzése és tudatos értelmezése. - Az oktatásszervezéssel kapcsolatos jelenségek azonosítása a pedagógiai gyakorlatban. - tanítási-tanulási helyzetek elemzése a didaktikára jellemző fogalmak alkalmazásával - ismerje a didaktikai fogalmak fejlődésének lépéseit, - hasonlítsa össze a különböző módszereket, stratégiákat, szervezési formákat
7.2. Sajátos célok	- a szóbeli és írásbeli kommunikációs készségek fejlesztése, a főbb fogalmak transzferálhatóságának felismerése a neveléstudományok, pszichológia, szociológia területén. - a társadalom és az oktatás közötti kapcsolat, az oktatás társadalmi meghatározó tényezőinek magyarázata - az oktatás és a képzés szerepének magyarázata a személyiség fejlődésében - a oktatáselmélet alapfogalmainak meghatározása/magyarázata. - a oktatáselmélettel kapcsolatban szerzett ismeretek felhasználásával óravázlatok, tanítási tevékenységek tervezése - különböző típusú tanórák tervezése azonos tartalomhoz változatos módszereket alkalmazva

8. Tantárgy tartalom

8.1. Kurszus (előadás)	Oktatási módszerek	Megjegyzések
1. Téma: A didaktika mint pedagógiai tudományág - Az oktatáselmélet értelmezése - Az oktatáselmélet története, irányzatai Kulcsszavak: oktatás, tanítás-tanulás, képzés, általános didaktika, tantárgypedagógia, interdiszciplinaritás, az oktatás elméletének és gyakorlatának kölcsönhatása	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra
2. Téma: Didaktikai alapelvek Kulcsszavak: tudatos és aktív elsajátítás, szemléletesség, visszacsatolás, rendszeresség, differenciálás, elmélet és gyakorlat összekapcsolásának, az ismeretek és jártasságok, készségek alapos elsajátításának elve	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra
3. Téma: A tanuló és a tanulás Kulcsszavak: a tanulás külső és belső feltételei, az önszabályozó tanulás	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra
4. Téma: Az oktatási folyamat – a tanítás-tanulás rendszerszemléletű modellje. A tanítási órák típusai Kulcsszavak: tanítás, tanulás, rendszerszerű megközelítés, bemeneti tényezők, folyamat-tényezők,	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra

kimeneti tényezők, ismeret, jártasság, készség, képesség, attitűd, motiválás, előzetes ismeretek, fogalomalkotás, rendszerezés, rögzítés, visszacsatolás, órátípusok, az oktatási folyamat mint tanítás-tanulás-értékelés viszonya, mint kommunikációs tevékenység, a tanítási órák típusai: ismeretszerző, gyakorló, ismétlő, ellenőrző óra		
5. Téma: A tanítási-tanulási folyamat cél- és feladatrendszere Kulcsszavak: a célrendszer funkciói, szintjei, a Bloom-i céltaxonómia, műveletesített feladatok, deklarált, explicit, latens, implicit célok, társadalmi értékek, szükségletek, nevelésfilozófiai nézetek, a tanulóra vonatkozó pszichopedagógiai tudás.	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra
6. Téma: Az oktatás tartalma Kulcsszavak: művelődési anyag, társadalmi, tudományos, egyéni fejlesztés, a tartalom kijelölésének tényezői, kiválasztásának módszerei, forrásai, szűrői,	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra
7. Téma: Az oktatás módszerei Kulcsszavak: előadás, elbeszélés, magyarázat, beszélgetés, szemléltetés, gyakoroltatás, munkáltatás, projekt módszer, szerepjáték, játék	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra
8. Téma: Interaktív oktatási módszerek Kulcsszavak: szóforgó, versírás, akadémiai vita, drámapedagógiai technikák, konvenciók	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra
9. Téma: A oktatási folyamat eszközei Kulcsszavak: technikátörténeti csoportosítás, taneszköz-generációk, analóg és digitális taneszközök, dokumentumszerűség, manipulálhatóság,	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra
10. Téma: Az oktatás szervezeti kereti és formái Kulcsszavak: az osztály társas közege, az osztályba sorolás szempontjai, az összevont osztály, osztálylétszám, tanítási óra, órarend	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra
11. Téma: Az oktatási folyamat munkaformái Kulcsszavak: frontális, csoportos, páros, egyéni tanulásszervezés	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra
12. Téma: Az oktatási stratégiák Kulcsszavak: célközpontú, szabályozáselméleti stratégiák, induktív, deduktív stratégiák,	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra
13. Téma: Az óvodai didaktikai munka és az előkészítő osztály sajátosságai - differenciálás, adaptivitás, oktatás összevont osztályban Kulcsszavak: heti téma, játékoság, a fejlődés nyomon követése, iskolaérettség szervezési és tanítási problémák, preventív munkaszervezés,	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra
14. Téma: Az oktatás rendszerszerű szemlélete, az oktatási rendszer funkciói Kulcsszavak: szocializáló, a kultúra újratermelését szolgáló, személyiségformáló funkció, a társadalmi struktúra újratermelése/megváltoztatása (konzerváló funkció/a társadalmi mobilitást biztosító funkció), a társadalmi integráció biztosítása, esélyegyenlőség-biztosító funkció, munkaerőképző (gazdasági) funkció	Előadás, magyarázat, szemléltető példa, irányított felfedezés, tanulmányok elemzése/megvitatása.	2 óra
8.2. Szeminárium	Oktatási módszerek	Megjegyzések
1. Pedagógiai kompetenciák fejlesztése	Csoportos tevékenységek, vita,	2 óra

	esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	
2. Az óvodai tanulás jellemzői	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
3. A kisiskolások tanulásának jellemzői	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
4. Tanulási stílus	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
5. Bloom céltaxonómiája	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
6. Interaktív módszerek a gyakorlatban	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
7. Metakognitív módszerek	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
8. Kooperatív technikák	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
9. Tanulási tevékenységek típusai	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
10. Lecketerv	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
11. Lecketerv a gyakorlatban	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
12. Az összevont osztály	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
13. A reflektivitás fejlesztése	Csoportos tevékenységek, vita, esettanulmányok kidolgozása/ elemzése, tudományos cikkek elemzése, megbeszélése.	2 óra
14. Ismétlés	Megbeszélés	2 óra

Kötelező szakirodalom

1. témakör: Réthy Endréné, Baska Gabriella (2022): A tanítás-tanulás értelmezésének történeti alakulása, változása. In: Falus Iván, Szűcs Ida (szerk.) *A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tanítás tanulásához.* Akadémiai Kiadó, Budapest, 23-60.
2. témakör: Cucuș, C. (2002): *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași
3. témakör: Nahalka István (2006) (szerk.): *Hatékony tanulás. A gyakorlati pedagógia néhány alapkérdése* sorozat, Bölcsész Konzorkcuim, Budapest
4. témakör: Bábosik István (2013): *Az iskola optimalizálásának lehetőségei.* Eötvös Kiadó, Bp.
5. témakör: Kotschy Beáta (2022): Az oktatás célrendszere. In: Falus Iván, Szűcs Ida (szerk.) *A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tanítás tanulásához.* Akadémiai Kiadó, Budapest, 367-394.
6. témakör: Knausz Imre (2022): Az oktatás tartalma. In: Falus Iván, Szűcs Ida (szerk.) *A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tanítás tanulásához.* Akadémiai Kiadó, Budapest, 397-416.
7. témakör: Falus Iván, Szűcs Ida (2022): Az oktatás módszerei. In: Falus Iván, Szűcs Ida (szerk.) *A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tanítás tanulásához.* Akadémiai Kiadó, Budapest, 545-584.
8. témakör: Bárdossy Ildikó, Dudás Margit, Pethőné Nagy Csilla, Priskinné Rizner Erika (2002) *A kritikai gondolkodás fejlesztése. Az interaktív és reflektív tanulás lehetőségei.* Pécsi Tudományegyetem, Pécs – Budapest, 314-374.
9. témakör: Chrappán Magdolna (2020): A tanítási-tanulási folyamat eszközrendszere. In Chrappán M. *Didaktika II.* Debreceni Egyetemi Kiadó, 95-110.
10. témakör: M. Nádaszi Mária (2022): Az oktatás szervezeti kereti és formái. In: Falus Iván, Szűcs Ida (szerk.) *A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tanítás tanulásához.* Akadémiai Kiadó, Budapest, 621-648.
11. témakör: Chrappán Magdolna (2020): Tanulásszervezési munkaformák. In Chrappán M. *Didaktika II.* Debreceni Egyetemi Kiadó, 9-40.
12. témakör: Falus Iván, Szűcs Ida (2022): Oktatási stratégiák. In: Falus Iván, Szűcs Ida (szerk.) *A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tanítás tanulásához.* Akadémiai Kiadó, Budapest, 483-512.
13. témakör: Chrappán Magdolna (2020): A tanítás mint komplex pedagógiai tevékenység. In Chrappán M. *Didaktika I.* Debreceni Egyetemi Kiadó, 31-60.
14. témakör: Nahalka István (2022): Oktatás és társadalom. In: Falus Iván, Szűcs Ida (szerk.) *A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tanítás tanulásához.* Akadémiai Kiadó, Budapest, 61-106.

Ajánlott szakirodalom

- AUDREY AKOUN, ISABELLE PAILLEAU (2017): Invata altfel cu Pedagogia pozitiva. DIDACTICA PUBLISHING HOUSE.
- BÁBOSIK ISTVÁN: (2013) Az iskola optimalizálásának lehetőségei. Eötvös Kiadó, Bp.
- BOCOS MUSATA, JUCAN DANA (2017): Teoria si metodologia instruirii. Teoria si metodologia evaluarii. PARALELA 45
- BORDÁS ANDREA (2010): [A kiégés-szindróma a külföldi és a hazai szakirodalomban.](#) *Educatio XIX/IV szám, - OKTATÁS ÉS POLITIKA*, pp. 666-672
- BORDÁS ANDREA (2015): Pillanatkép Románia oktatási gyakorlatáról az intézmények közötti kapcsolatrendszeréről. In: Chrappán Magdolna (szerk.): [Tanárképzési háromszögek: iskolák, fenntartók és képzők együttműködése. Összehasonlító országtanulmányok.](#) Debreceni Egyetem, BTK, Debrecen. 103-140
- CRISTEA, SORIN (2017): Instruirea. Procesul de invatamant. DIDACTICA PUBLISHING HOUSE
- CRISTEA, SORIN (2017): Formele de organizare a instruirii procesului de invatamant. DIDACTICA PUBLISHING HOUSE
- CRISTEA, SORIN (2018): Continuturile instruirii/procesului de invatamant. DIDACTICA PUBLISHING HOUSE
- CRISTEA, SORIN (2018): Metodologia instruirii in cadrul procesului de invatamant. DIDACTICA PUBLISHING HOUSE
- DÁVID IMRE, PÁSKUNÉ KISS JUDIT (2000): Kommunikációs képességek fejlesztése az iskolában
- DELORS, JACQUES (1997) Oktatás - rejtett kincs : a Jacques Delors vezette Nemzetközi Bizottság jelentése az UNESCO-nak az oktatás XXI. századra vonatkozó kérdéseiről. Osiris M, UNESCO biz. Bp.
- FALUS IVÁN, SZÜCS IDA (szerk.) *A didaktika kézikönyve. Elméleti alapok a tanítás tanulásához.* Akadémiai Kiadó, Budapest
- https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_519_42498_2/index.html
- FÓRIS-FERENCZI RITA – BIRTA- SZÉKELY NOÉMI (szerk.) (2007): *Pedagógiai kézikönyv. Az oktatás*

pedagógiaelméleti alapjai. Ábel Kiadó, Kolozsvár
 GORDON THOMAS (2010). P.E.T. A gyereknevelés aranykönyve. Gordon könyvek, Bp.
 IONESCU, MIRON , BOCOS, MUSATA (2017) Tratat de didactica moderna. PARALELA 45
 JOIȚA, ELENA (2002) Educația cognitivă: fundamente : metodologie. Polirom, Iasi
 KAGAN, SPENCER, KAGAN MIGUEL (2009): Kagan kooperatív tanulás. Ökonet Kft. Bp.
 KINCSES IRINA-VASILICA (2011): Metode si procedee didactice. Rovimed
 KRON, FRIEDRICH, W. (1997): *Pedagógia*. Budapest, Osiris
 NAHALKA ISTVÁN (2006) (szerk): Hatékony tanulás. A gyakorlati pedagógia néhány alapkérdése sorozat, Bölcsész Konzorkcuim, Budapest. <http://mek.niif.hu/05400/05446/05446.pdf>
 ORBÁN JÓZSEFNÉ (2009): A kooperatív tanulás: szervezés és alkalmazás : kooperatív tanulási és tanulásirányítási segédanyag tanítóknak, tanároknak, tanárjelölteknek. Orbán & Orbán, Pécs
 PETRE, ANA (2000): Despre didactica. AcademicPres, Cluj-Napoca

9. A tantárgy tartalmának egyezése a szakhoz kapcsolódó területen a tudományos közösség, a szakmai szövetségek és a munkaadók elvárásaival

A tantárgy tartalma összhangban van az ország más egyetemi központjaiban és külföldön alkalmazott gyakoroltakkal. Annak érdekében, hogy a tantárgy tartalmát jobban hozzáigazítsák a munkaerőpiac követelményeihez, megbeszéléseket és találkozókat szerveztünk mind az általános és óvodai oktatásban dolgozó tanárokkal, mind a szociokulturális környezetben működő munkaadók képviselőivel, nevezetesen az iskolai tanfelügyelőkkel, az oktatási intézmények igazgatóival.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1. Az értékelés kritériumai	10.2. Értékelési módszer	10.3. Súly (%) a végső jegyben
10.4. Kurzus	Speciális terminológia ismerete és használata, a témák magas szintű elemzése és szintézise Képesség a tanítási és tanulási helyzetek elemzésére a didaktikára jellemző szakkifejezések alkalmazásával. A tanárok szerepének megértése a gyermekek tanulási folyamatában.	Írásbeli vizsga	66,66%
10.5. Szeminárium	Szemináriumokon való aktív részvétel Képesség lecketerv készítésére A reflektivitás és az önértékelési készségek fejlesztése	folyamatos értékelés (bejelentett szemináriumi munkák, házi feladatok megoldása és a szemináriumi munkában való részvétel)	33,33%

10.6. Minimálisan elvárt teljesítmény:
 - az oktatáselmélet alapfogalmainak meghatározása
 - a témák alapfokú ismerete (a reprodukció szintjén)
 - folyamatos szemináriumi tevékenység
 - óravázlat készítése

Kitöltés dátuma

A kurzust tartó oktató aláírása

A szemináriumot tartó oktató aláírása

2024. szeptember 05.

Dr. Bordás Andrea

Szentes Henrietta

Tanszéki jóváhagyás dátuma:

A tanszékvezető aláírása:

.....

.....